

Recenzja w postępowaniu na stopień doktora habilitowanego dr Karoliny Nadolskiej

w dziedzinie sztuk muzycznych, dyscyplinie artystycznej: instrumentalistyka

Prof. dr hab. Joanna Domańska

Dziedzina: sztuki muzyczne

Dyscyplina: instrumentalistyka

Katowice, 18.05.2024

Zleceniodawca opinii

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie, Przewodniczący Rady Dyscypliny Artystycznej, prof. dr hab. Paweł Łukaszewski - pismo z dnia 12 lutego 2024 r.

Zlecenie podjęte w związku z decyzją Rady Doskonałości Naukowej na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.) powołującą komisję habilitacyjną do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dla Pani dr Karoliny Nadolskiej w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka. Postępowanie zostało wszczęte na wniosek Pani dr Karoliny Nadolskiej z dnia 26 września 2023 roku.

Do pisma, informującego o powierzeniu mi przez RDN roli recenzenta osiągnięć Pani dr Karoliny Nadolskiej w postępowaniu habilitacyjnym, została dołączona w formie elektronicznej dokumentacja oraz dzieło artystyczne.

Podstawowe dane o Habilitantce

Pani Karolina Nadolska urodzona 17.01.1985 w Gdańsku ukończyła w 2009 studia na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie fortepianu prof. Piotra Palecznego oraz kameralistyki fortepianowej w klasie prof. Krystyny Makowskiej-Ławrynowicz otrzymując dyplom z wyróżnieniem. Po ukończeniu studiów została zatrudniona na stanowisku asystenta w Katedrze Fortepianu UMFC w Warszawie (01.02.2010 - 30.09.2017). Od 01.10.2017 do chwili obecnej pracuje na stanowisku adiunkta w Katedrze Fortepianu UMFC w Warszawie. W 2017 Rada Wydziału Fortepianu, Klawesynu i Organów UMFC w Warszawie nadała Pani Karolinie Nadolskiej tytuł doktora w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka.

Habilitatnka podaje jeszcze informacje o zatrudnieniu w szkołach muzycznych na stanowisku nauczyciela fortepianu:

- 2018-2019 - Społeczna Szkoła Muzyczna I st. im. W. Lutosławskiego w Warszawie,
- 2018-2023 - ZPOSM I i II st. nr 3 im. G. Bacewicz w Warszawie,
- 01.09.2021- do chwili obecnej - ZPSM nr 4 im. K. Szymanowskiego w Warszawie.

W dokumentacji nie ma potwierdzeń zatrudnienia w tych placówkach. Nie ma również potwierdzenia otrzymania stopnia nauczyciela dyplomowanego w listopadzie 2022.

Ocena dzieła artystycznego

Płyta CD: solowy album chopinowski *Polish Dances*, wydany w sierpniu 2023 roku przez firmę DUX we współpracy z Wydawnictwem Chopin University Press przedstawiona została przez Habilitantkę jako dzieło artystyczne w postępowaniu habilitacyjnym w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Pani dr Karolina Nadolska w swoim Autoreferacie pisze, że muzyka Fryderyka Chopina fascynowała ją od dzieciństwa, a w miarę upływu lat fascynacja ta mobilizowała ją do podejmowania kolejnych wyzwań artystycznych i naukowych. Na potwierdzenie tego faktu wymienia nagrody zdobyte na międzynarodowych konkursach chopinowskich (Budapeszt, Daegu w Korei, Granada), załącza afisze koncertów zawierających w przeważającej większości programy chopinowskie, podaje tytuły prac pisemnych związanych z kolejnymi etapami kariery akademickiej (magisterium, doktorat) poświęconych twórczości tego kompozytora. Kontynuując tę linię, jako oryginalne osiągnięcie artystyczne w przewodzie habilitacyjnym dr Karolina Nadolska przedstawiła chopinowską płytę CD *Polish dances*.

Płyta jest swobodną kompilacją dzieł Fryderyka Chopina, zawiera 14 mazurków i 2 polonezy. Habilitantka ułożyła je w kolejności, która jej zdaniem tworzy spójną kompozycję pomimo, że kolejność pojawiania się tych utworów na płycie jest „odległa w kontekście chronologicznym”.

Zdaniem piszącej tę recenzję, być może taka koncepcja wybrzmi i sprawdzi się w realiach koncertu. Dostarczony do recenzji materiał wymuszający „klikanie” poszczególnych „numerów” płyty nie dał szansy na docenienie takiego autorskiego układu programu a wręcz pozostawił wrażenie przypadkowego zestawienia utworów. Nasunęło się też pytanie: po co Chopin układał swoje mazurki w opusy? W tej sytuacji pozostaje zatem odnieść się do poszczególnych utworów składających się na płytę.

Należy docenić odwagę przedstawienia własnej wizji tych utworów w sytuacji, gdy jak pisze Habilitanta mamy do dyspozycji tyle ich „wspaniałych odsłon fonograficznych”. Nagranie dokonane jest na profesjonalnym poziomie i prezentuje interpretacje zgodne ze stylem chopinowskim. Na pochwałę zasługuje klarowność artykulacji i precyzja (szczególnie przy realizacji ornamentów w Mazurku E-dur op6 nr3), szlachetny gatunek dźwięku, dobre proporcje.

Formy taneczne najbliższe są sercu Habilitantki. Jak pisze ona w Autoreferacie „programy swoich recitali stara się tak konstruować by nie zabrakło w nich barwnych mazurków, finezyjnych walców czy dostojnych polonezów”. Polemizując z tym stwierdzeniem wydaje się jednak, że główną cechą mazurków nie jest ich „barwność” lecz kapryśność i zróżnicowanie wynikające z odmiennej charakterystyki tańców składających się na tę formę. Znajomość tych różnic powinna być wyróżnikiem interpretacji.

Oto kilka spostrzeżeń dotyczących interpretacji zarejestrowanej na płycie:

- w Mazurku e-moll op.17 nr 2 odczuwam brak kontrastu z częścią środkową – nie ma różnicy pomiędzy smętnym kujawiakiem i żywszym mazurem. Wykonanie całości utworu utrzymane jest w nastroju lirycznym,
- w Mazurku e-moll op.41 nr1 przydałoby się jednak trochę tanecznego „zapamiętania się” (animato) w dojściu do kulminacji,
- w Mazurku gis-moll op.33 nr1 nie odczuwam kontrastu z częścią środkową – przebiega statycznie, bez realizacji wskazanego przez kompozytora *appassionato* wskazującego na zmianę charakteru,
- w Mazurku cis-moll op.6 nr2 środkowa część *Gajo* zakłada zróżnicowanie na 4-takt taneczny przerywany „dudnieniem” basetli – w interpretacji Habilitantki jest to mało czytelne,
- w Mazurku fis-moll op.6 nr1 niesłyszalne przednutki w sekcji *scherzando* i całość tego fragmentu potraktowana lirycznie nie pozwoliły na uzyskanie kontrastu dynamicznego i zmianę charakteru.

Odnoszę wrażenie, że Habilitantka eksponuje przede wszystkim liryczny charakter tych miniatur. Charakter taneczny stara się natomiast uzyskać poprzez wyostrzone *staccato* akompaniujących ćwierćnut i poprzez zabiegi ocierające się o deformację rytmu (np. dziwne wykonanie triol w Mazurku H-dur op.41 nr 2).

W Mazurku H-dur op.56 nr 1 przeszkadza mi zbyt „impresjonistyczne” potraktowanie improwizowanych opadających progresji – wydaje się, że użycie pedału powinno tu być bardziej wyrafinowane.

Piękne wykonanie Mazurka As-dur op.59 nr2 Habilitantka, moim zdaniem niepotrzebnie, wzbogaca eksponując dopełnienia w partii prawej ręki w miejscu, gdzie Chopin wyraźnie zaznaczył dynamiką *forte* przejście melodii do lewej ręki.

Interpretacja obu polonezów generalnie mnie przekonuje, jednak i tutaj trudno mi się zgodzić z nadmiernym skróceniem rytmu polonezowego i rytmów punktowanych.

W Polonezie – Fantazji takie przerysowanie rytmu na początku utworu, brak dynamiki *sotto voce* przy pojawieniu się głównego tematu wprowadza dziarski charakter i nie przystaje, moim zdaniem do poważnej treści utworu. Ta tendencja do przerysowania rytmu polonezowego pojawia się również w dalszej części Poloneza. Dodatkowo słyszalne są niedokładności montażu na 2 i 3 stronie tekstu nutowego – rytm jest „podcięty” i w rezultacie słychać jakby triolę zamiast rytmu polonezowego.

Przerysowane, za bardzo skrócone rytmy pojawiają się również w Polonezie fis-moll op.44. O ile zabieg taki jest uprawniony w środkowej części (w mazurku) to na początku utworu nadaje temu tragicznemu Polonezowi zawiądkowego charakteru. Stoi to w sprzeczności z deklarowanym przez Habilitantkę w autoreferacie określeniem „dostojne polonezy”.

Polonez – Fantazja As- dur op. 61 został już nagrany przez Habilitantkę na płycie wydanej przez NiFC w 2015 (Chopin, Liszt) – jest to zatem ponowna rejestracja utworu przedstawionego poprzednio do oceny przy przewodzie doktorskim.

Ocena dorobku artystycznego

Dokumentacja artystyczna oprócz spisu nagród otrzymanych na konkursach i informacji na temat wydanych płyt CD zawiera programy koncertów z lat 2005 – 2023.

Dokumentacja koncertowa nie zawsze pozwala na zorientowanie się jaki program Habilitantka wykonywała. W większości są to programy koncertów zbiorowych, gdzie dr Karolina Nadolska była jednym ze współwykonawców. W programach koncertów zbiorowych a także solowych przeważa repertuar chopinowski. Nieliczne koncerty z najwcześniejszych lat przedstawionych w dokumentacji (do 2013) zawierają utwory innych kompozytorów: Mozart - Sonaty KV 333 i 332, Beethoven – Sonata op.110, Prokofiew – Sonata nr 3 oraz miniatury Liszta, Debussy’ego (jeden Mazurek!), Paderewskiego, Czajkowskiego (Pory roku nr6 i 12).

W programach kilku koncertów z towarzyszeniem orkiestry lub kwartetu smyczkowego powtarzają się 3 pozycje: Koncert B-dur KV 595 Mozarta, Koncert f-moll oraz Andante spianato i Polonez Es-dur op.22 Chopina.

W dokumentacji jest również kilka programów koncertów kameralnych, gdzie z większych pozycji powtarza się Sonata d-moll op.9 na skrzypce i fortepian Karola Szymanowskiego oraz Sonata a – moll op.13 Ignacego Jana Paderewskiego.

Jest również wzmianka o dokonaniu jednego prawykonania - utwór Rafała Janiaka „Fantasmazurka” (2020). Z dokumentacji nie wynika by kiedykolwiek potem Habilitantka umieściła ten utwór w programach swoich koncertów.

Ogółem, w okresie po uzyskaniu doktoratu (2018 – 2023) Habilitantka dokumentuje 22 koncerty ze stale powtarzającym się programem: Walce op. 18, 64, Andante spianato i Polonez Es-dur op.22, Nokturn Des op.27, Pieśni polskie w opr. Liszta oraz mazurki. Jeden raz pojawia się wykonanie Sonaty h-moll op.58 na koncercie zbiorowym.

Nawet biorąc pod uwagę okres pandemii z jego wszystkimi ograniczeniami - jest to bardzo skromna działalność. Mimo, że dr Karolina Nadolska pisze w autoreferacie o „szerokim repertuarze fortepianowym”, który opanowała na potrzeby uczestnictwa w konkursach to jednak z analizy dokumentacji działalności koncertowej wynika, że Habilitanta dysponuje niewielkim repertuarem, w którym przeważają drobne formy. Repertuar ten w ostatnich latach obejmował jedynie prezentacje utworów Chopina.

Na dwóch płytach zbiorowych wydanych w 2009 i 2010 roku w wykonaniu dr Karoliny Nadolskiej pojawia się dwukrotnie ten sam repertuar:

- Mozart – Wariacje na temat Menueta Duporta KV 573
- Szymanowski – Sonata d-moll na skrzypce i fortepian op.9.

Płyta solowa wydana nakładem NiFC w 2015 roku jest płytą zawierającą również repertuar chopinowski. Nagrany tam Polonez – Fantazja op.61 Habilitantka powtórnie nagrała na płycie, którą wskazała jako swoje osiągnięcie artystyczne do postępowania habilitacyjnego.

Na podstawie dokumentacji działalności artystycznej dr Karoliny Nadolskiej wysnuwam wniosek, że Habilitantka nie jest zainteresowana poszerzaniem swojego repertuaru.

Ocena osiągnięć dydaktycznych i dorobku naukowego

W Autoreferacie dr Karolina Nadolska wymienia działalność pedagogiczną jako najważniejszą sferę jej aktywności zawodowej. Zapoczątkowała ją jako asystent-stażysta w klasie prof. Piotra Palecznego będąc na V roku studiów. Następnie działalność tą kontynuowała na stanowisku asystenta i adiunkta w macierzystej uczelni.

W Autoreferacie znajdujemy informację o tym, że dr Karolina Nadolska w latach 2010-2023 asystowała w klasie pięciu profesorów (J. Ławrynowicz-Just, A. Paleta-Bugaj, E. Pobłocka, E. Tarnawska, P. Paleczny).

Swoje osiągnięcia dydaktyczne dr Karolina Nadolska opisuje w Autoreferacie słowami: „Studenti z którymi pracowałam zdobywali nagrody na międzynarodowych konkursach pianistycznych m.in. XXX International Piano Competition Ciudad de Sevilla *Julio García Casas* czy Piano Competition *Ciutat de Llíria*”. Nie podaje jednak nazwisk tych studentów, nie załącza też żadnych dyplomów konkursowych w swojej dokumentacji osiągnięć dydaktycznych.

Tymczasem pod linkiem https://chopin.edu.pl/wp-content/uploads/2017/09/folder_KK-2017-2018.pdf odnajdujemy oficjalną informację, która nie zawiera wzmianki o współdzieleniu klasy z prof. Piotrem Palecznym przez dr Karolinę Nadolską:

Antonio Morant Albelda, klasa fortepianu prof. Piotra Palecznego

- III nagroda na III International Piano Competition Ciudad de Sevilla „Julio García Casas”, Hiszpania (V 2017)
- I nagroda na International Piano Competition „Ciutat de Llíria”, Hiszpania (V 2017)

Jako osiągnięcia dydaktyczne dr Karolina Nadolska wskazuje prowadzenie kursów mistrzowskich w Pekinie (2019, 2020) oraz wykładów i lekcji on-line na zaproszenie japońskiej agencji IMC Music Publisher, Tokio (2021, 2022).

Udział w jury konkursów dr Karolina Nadolska kwalifikuje jako „istotne wsparcie w zdobywaniu doświadczenia pedagogicznego”. Była zaproszona do jury VIII

Międzynarodowego Konkursu Chopinowskiego w Budapeszcie (2018), przesłuchań eliminacyjnych do XI Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. I.J. Paderewskiego w Bydgoszczy (2019) oraz dwóch edycji konkursu Chopin Competition in Asia (Tokio 2022, 2023).

Do dorobku dydaktycznego zalicza również zaproszenie Departamentu Szkolnictwa Artystycznego MKiDN (2022) do prac w Zespole Ekspertckim celem przygotowania nowej podstawy programowej dla przedmiotu Fortepian główny II st.

Jako osiągnięcia organizacyjno-popularyzacyjne dr Karolina Nadolska podaje pracę na rzecz młodych talentów, którą prowadzi jako wiceprezes Fundacji Pianistyki Polskiej (od 2023). W Fundacji sprawuje opiekę nad Agencją Artystyczną dla Dzieci i Młodzieży oraz włącza się w organizację Ogólnopolskiego Konkursu Pianistycznego Młodych Talentów im. Adama Harasiewicza.

Konkluzja

Zgodnie z wytycznymi RDN dokumentacja osoby ubiegającej się o tytuł doktora habilitowanego wymaga przedstawienia istotnej aktywności naukowej albo artystycznej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej jak również przedstawienia wykazu osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny.

O ile dr Karolina Nadolska spełniła wymóg przedstawienia działalności realizowanej w różnych instytucjach - w tym zagranicznych, o tyle zestaw jej osiągnięć artystycznych nie stanowi moim zdaniem, istotnego i znacznego wkładu w rozwój pianistyki. Świadczy o tym ubogi repertuar zawężony do małych form chopinowskich.

Przedstawiona do oceny płyta CD: solowy album chopinowski *Polish Dances* - w moim odczuciu również nie stanowi znacznego wkładu w rozwój chopinistyki. Jest to niewątpliwie osobiste osiągnięcie artystyczne Habilitantki, które nie wnosi jednak istotnych nowatorskich rozwiązań w zakresie wykonawstwa chopinowskiego.

Dokumentacja załączona do wniosku w wielu aspektach jest co najmniej dyskusyjna - brak programów koncertów oraz niepełne informacje. Dokumentacja nie zawiera wzmianki o istotnych rezultatach pracy pedagogicznej - trudno za takie uznać role recenzenta i promotora prac dyplomowych, protokolanta na zebraniach Katedry Fortepianu czy sprawowanie opieki artystycznej w czterech koncertach akademickich.

Biorąc pod uwagę powyższe z przykrością stwierdzam, że dorobek artystyczny i pedagogiczny Pani dr Karoliny Nadolskiej nie spełnia wymagań art. 16 ustawy z dnia 14. 03. 2003 roku.

Prof. dr hab. Joanna Domańska